

Uppföljning av målen i Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan 2014-2018

Dokumentnamn: Uppföljning av målen i Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan 2014-2018		Revision: 01
Dokumenttyp: Rapport	Dokumentnummer:	
Detta dokument gäller för: Region Blekinge	Funktionsområde: Miljö	
Dokumentansvarig: Miljöchef, Pia Lindahl	Beslut av:	
Beslut datum:	Nästa revidering:	

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning.....	4
1.1. Tidslinje	5
2. Inledning.....	6
2.1. Bakgrund	6
2.2. Disposition av mål	6
2.3. Syfte.....	7
3. Metod för uppföljning.....	7
4. Resultat	8
4.1. Måluppfyllelse.....	8
4.2. Klimat	9
4.3. Energi.....	10
4.4. Transporter	12
4.5. Medicinska gaser	14
4.6. Läkemedel	16
4.7. Kemikalier	17
4.8. Avfall.....	18
4.9. Livsmedel	19
4.10. Ekonomisk hållbarhet	22
4.11. Upphandling och inköp	22
4.12. Miljöledningssystem.....	23
4.13. Miljö och hållbarhetsanalys inför beslut.....	24
4.14. Kompetensförsörjning.....	24
4.15. Information och kommunikation.....	24
5. Slutsats	25

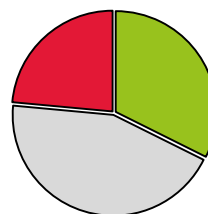
1. Sammanfattning

Landstinget Blekinge valde en högre ambition inom miljö- och hållbarhetsområdet än att endast följa lagar och regler. Miljö- och hållbarhetsplanen är antagen av landstingsfullmäktige och anger politikens värdegrundsbaserade förhållningssätt och önskvärda nivå på utvecklingen inom miljö- och hållbarhetsområdet. Den gäller åren 2014-2024 och innehåller mätbara mål för mandatperioden mellan åren 2014-2018.

Rapporten ”Uppföljning av målen i Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan 2014-2018” är uppföljningen av miljö- och hållbarhetsplanens mål 2014-2018.

Det fanns 34 mål i miljö- hållbarhetsplanen, resultatet blev följande:

- 11 av 34 mål uppfylldes
- 15 av 34 mål uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning
- 8 av 34 mål uppfylldes inte

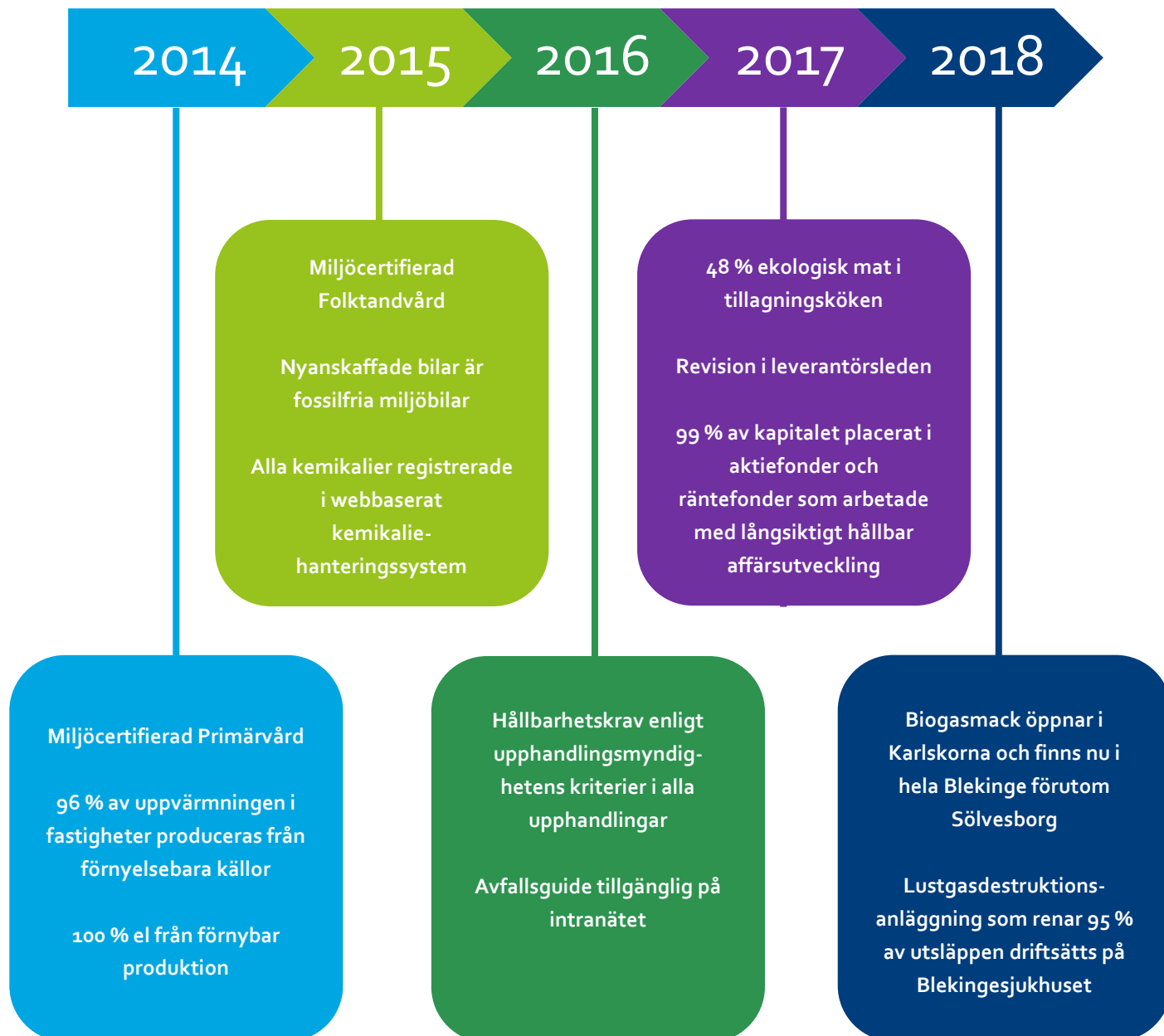
Uppföljning av målen har skett enligt de redovisningsprinciper som tagits fram i syfte att skapa kontinuitet, kvalitet och transparens i uppföljningen.

Landstinget Blekinge genomförde många stora och viktiga insatser för miljö- och hållbarhet under perioden 2014-2018 t.ex.

- 100 procent el från förnyelsebar produktion
- Miljöcertifierad primärvård och folktandvård
- Nyanskaffade bilar var både fossilfria och miljöbilar enligt trafikverkets definition
- 48 procent ekologisk mat i tillagningsköken
- Registrerade alla kemikalier i ett webbaserat kemikaliesystem
- 99 procent av kapitalet placerat i aktiefonder och räntefonder som arbetade med långsiktigt hållbar affärsutveckling

Miljö- och hållbarhetsplanens ambitioner har till största del uppfyllts och planen har utgjort grunden i Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsarbete.

1.1. Tidslinje

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Miljö- och hållbarhetsplanen är antagen av landstingsfullmäktige och anger politikens värdegrundsbaserade förhållningssätt och önskvärda nivå på utvecklingen inom miljö- och hållbarhetsområdet. Den gäller åren 2014-2024 och innehåller mätbara mål för mandatperioden mellan åren 2014-2018. Basår¹ för uppföljning är år 2013. Revidering och aktualisering av policy, visioner och mål sker vid varje mandatperiod och/eller vid behov.

Nivåer på visioner, mål och årgärdsförslag är baserade på landstingets klimat- och miljöutredningar framtagna under perioden 2013-2014, vilka belyser landstingets mest betydande miljöpåverkande faktorer. Anpassning har därutöver skett till om nivåerna är miljömässigt motiverade, ekonomiskt rimliga och/eller tekniskt möjliga att genomföra. Målen i planen ska verka styrande för samtliga förvaltningars/nämnders miljö- och hållbarhetsarbete, i de delar de är berörda.

2.2. Disposition av mål

I miljö- och hållbarhetsplanen är målen uppdelade på tre målområden, totalt finns det 34 mål.

Miljöpåverkande faktorer utgångspunkt definieras genom Landstinget Blekinges miljö- och klimatutredningar från 2013 och 2014.

Ekonomisk hållbar utveckling bedömdes till en avgörande framgångsfaktor för en framtida utveckling för kommande generationer.

De verktyg och arbetssätt som ansågs viktigast valdes ut som avgörande framgångsfaktorer för ett väl fungerande miljö- och hållbarhetsarbete.

Miljöpåverkande faktorer 23 mål	Ekonomisk hållbar utveckling 1 mål	Verktyg och arbetssätt 10 mål
Klimat	Ekonomisk hållbarhet	Upphandling och inköp
Energi		Miljöledningssystem
Transporter		Miljö- & hållbarhetsanalys inför beslut
Medicinska gaser		Kompetensförsörjning
Läkemedel		Information och kommunikation
Kemikalier		
Avfall		
Livsmedel		

¹ Basår, tidsseriens basperiod kallas för basår och är det värde som uppföljning utgår ifrån.

2.3. Syfte

Miljö- och hållbarhetsplanen gäller för alla verksamhet inom Landstinget Blekinge. Den innehåller en landstingsövergripande miljöpolicy, visioner, mål och åtgärdsförslag för miljö, ekonomi, och socialt ansvarstagande som syftar till att Landstinget Blekinge bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling. Syftet med rapporten är uppföljning av målen i Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan 2014-2018

3. Metod för uppföljning

Redovisningsprinciper för uppföljning av miljö- och hållbarhetsplanen har tagits fram och utgör metoden för att följa upp målen i miljö- och hållbarhetsplanen. Uppföljning av målen görs för att veta när målen blivit uppfyllda. Syftet med redovisningsprinciperna är att bidra till:

- Kontinuitet - Jämföra utveckling över tid.
- Kvalitet - Använda resultaten som beslutsunderlag.
- Transparens - Skapa tillit till resultaten för intressenter.

Miljöfunktionen på Landstinget Blekinge ansvarar för redovisningsprinciperna och att årligen följa upp miljö- och hållbarhetsplanen. För varje mål finns indikatorer som ensamt eller tillsammans avgör om målet har uppfyllts. En instruktion om ansvarig för målet, när och hur data tas fram finns beskrivet till varje mål.

Figur 1. Miljö och hållbarhetsplanen och redovisningsprinciper för uppföljning av miljö- och hållbarhetsplanen 2018.

4. Resultat

4.1. Måluppfyllelse

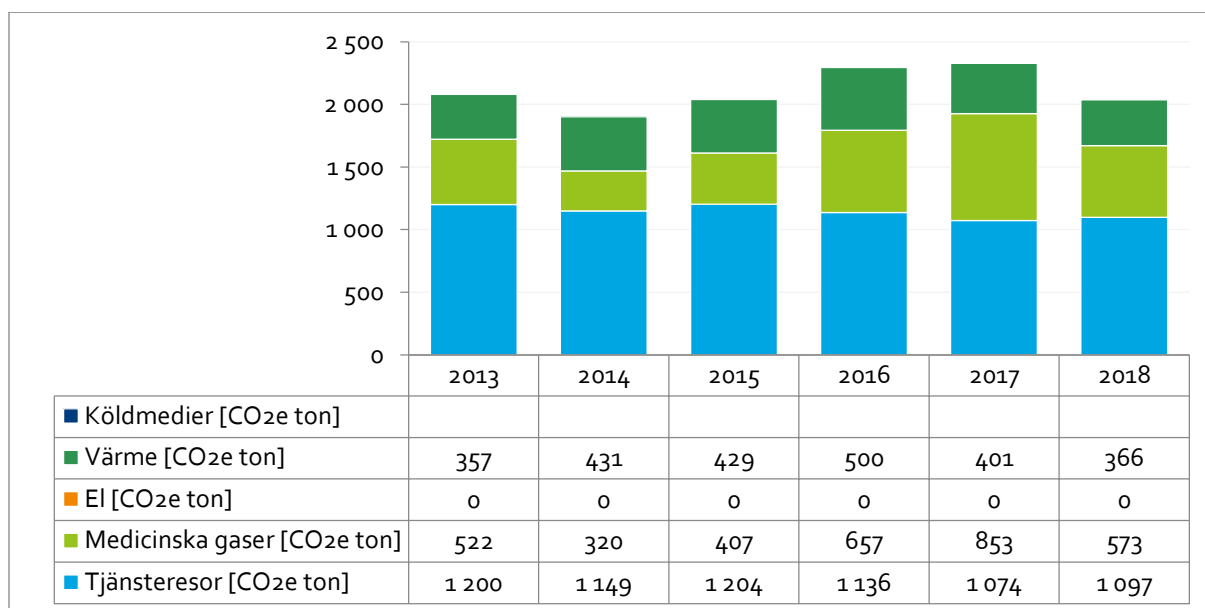
Resultatet av måluppfyllelsen av de 34 målen i miljö- och hållbarhetsplanen perioden 2014-2018:
11 mål uppfylldes, 15 mål uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning och 8 mål uppfylldes inte.

	Klimat – Minskad klimatpåverkan med 20 procent
	Energi – El från 100 procent förnyelsebar produktion
	Energi – Energikartläggning genomförd
	Energi – Minskad energianvändning med 5 procent
	Energi – Uppvärmning av fastigheter kommer till 95 procent från förnyelsebara källor
	Transporter – Nyanskaffade fordon är fossilfria miljöfordon
	Transporter – Infört klimatkompensationssystem för tjänsteresor
	Transporter – Ökning av andel förnyelsebart drivmedel till 80 procent
	Transporter – Minskad klimateffekt från tjänsteresor med 25 procent
	Medicinska gaser – Minskad klimatpåverkan från medicinska gaser med 20 procent
	Läkemedel – Hållbarhetskrav vid läkemedelsupphandlingar
	Läkemedel – Handlingsplan för minskad miljöpåverkan från läkemedel
	Läkemedel – Metod för uppföljning av läkemedelskassaktion har tagits fram
	Läkemedel – Minskat antal antibiotikarecept till 290 stycken per tusen invånare
	Kemikalier – Alla kemikalier registrerade i ett webbaserat kemikaliehanteringssystem
	Kemikalier – Handlingsplan för substitution av miljöskadliga kemikalier
	Kemikalier – Minska användning av farliga kemiska ämnen
	Avfall – Avfall hanteras och sorteras på bästa miljöriktiga sätt
	Avfall – Avfallsplan framtagen för att minska mängden avfall och öka återvinningen
	Livsmedel – Andelen miljömärkta livsmedel uppgick till 37 procent år 2014
	Livsmedel – Andelen miljömärkt fisk ökar årligen
	Livsmedel – Andelen miljömärkta livsmedel uppgick till 50 procent år 2018
	Livsmedel – Andel miljömärkt mat i tillagningsköken uppgick till 50 procent år 2018
	Ekonomisk hållbarhet – Ekonomisk tillväxt med minskad miljöpåverkan
	Upphandling och inköp – Hållbarhetskrav och uppförandekod vid upphandlingar
	Upphandling och inköp – Hållbarhetskrav och uppförandekod vid direktupphandling
	Upphandling och inköp – Uppföljning av hållbarhetskrav hos leverantörer
	Upphandling och inköp – Minst en extern revision i leverantörsledet
	Upphandling och inköp – Hållbarhetsmärkta varor i avtalskatalogen
	Miljöledningssystem – Folkhälsovården och primärvården var ISO 14001 certifierade
	Miljöledningssystem – Alla förvaltningar arbetar enligt miljöledningssystemet ISO 14001
	Miljö- och hållbarhetsanalys inför beslut – Miljö och hållbarhet vid politiska beslut
	Kompetensförsörjning – Alla förvaltningar har tillräcklig miljökompetens
	Kommunikation och information – Samtliga miljömål redovisas i årsredovisningen

4.2. Klimat

Mål: År 2018 har landstingets klimatpåverkan från tjänsteresor, egna transporter, köldmedier, lustgas, anestesigaser samt el och värme minskat med 20 procent jämfört med 2013 års nivåer.

■ Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Klimatpåverkan har minskat med 2 procent men inte 20 procent som målet angav.

Figur 2. Klimatpåverkan i CO₂e² från Tjänsteresor, Medicinska gaser, El, Värme och Köldmedier³.

Klimatpåverkan mäts genom att räkna ut CO₂e utsläpp från tjänsteresor, medicinska gaser, el, värme och köldmedier.

Störst klimatpåverkan kom ifrån tjänsteresor där också klimatpåverkan minskat med mest, under perioden 2013-2018 har klimatpåverkan minskat med 103 ton CO₂e.

Klimatpåverkan från medicinska gaser uppvisade stora variationer vilket beror på att klimatpåverkan mäts genom inköp av medicinska gaser och inte förbrukning. Det möjliggjorde att ett års inköp kunde förbrukas nästkommande år.

Elen kom ifrån 100 procent förnyelsebar produktion ingen direkt klimatpåverkan.

Värme som producerades för att uppvärmning av fastigheter kom främst från fjärrvärmeverk och medförde klimatpåverkan genom förbränning.

Ett effektivt sätt att följa upp köldmediers klimateffekt saknas och var anledningen till att data inte visades.

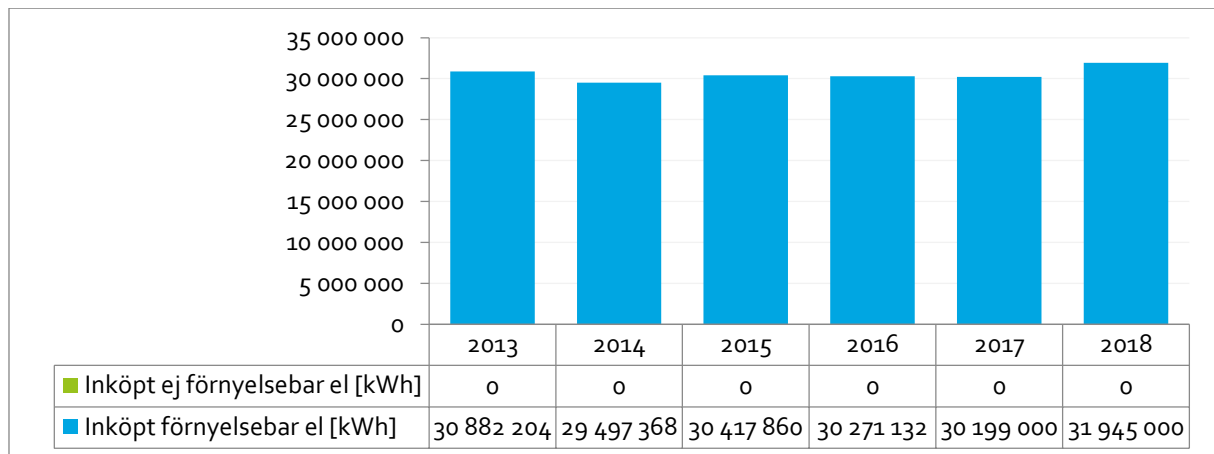
² CO₂e, koldioxidekvivalent som enhet för att kunna jämföra de enskilda gasernas klimatpåverkan.

³ Köldmedier, ett effektivt sätt att följa upp köldmediers klimateffekt saknas.

4.3. Energi

Mål: All inköpt el, i egna fastigheter, kommer från förnyelsebar produktion.

 Målet uppfylldes. 100 procent av Landstinget Blekinges el kom ifrån förnyelsebar produktion.

Figur 3. Landstinget Blekinges Inköpt el per år i enheten kWh

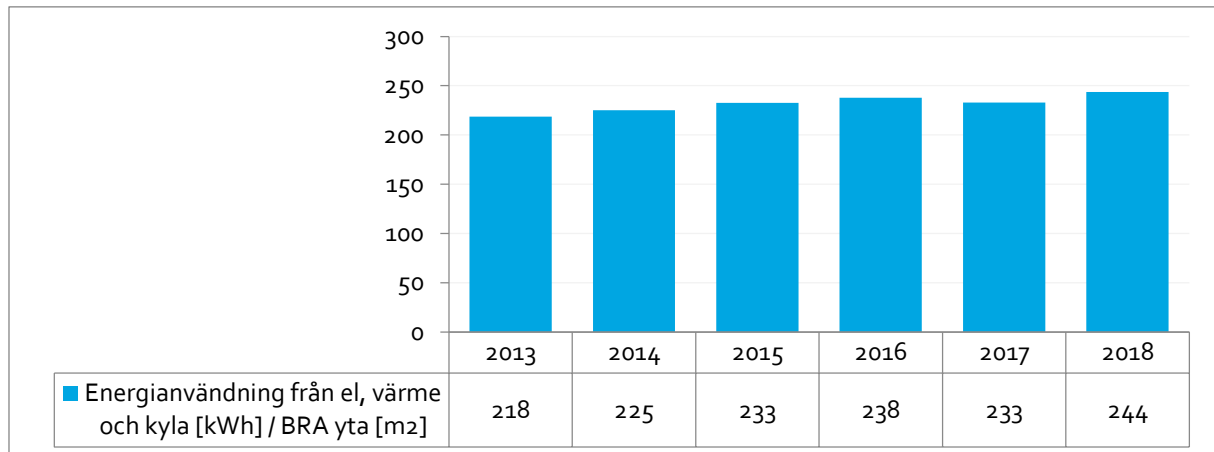
Landstinget Blekinges inköpta el kom från förnyelsebar produktion. Elen producerades genom vindkraft, vattenkraft, solkraft och biobränsle. Ett intyg från elleverantören garanterade 100 procent förnyelsebar produktion av el.

Mål: År 2015 har en energikartläggning gjorts med förslag på åtgärder för effektivisering och klimatanpassning.

 Målet uppfylldes inte. Energikartläggning med förslag på åtgärder för effektivisering och klimatanpassning var inte gjord år 2015.

Mål: År 2018 är den totala energianvändningen per kvadratmeter för el, värme och kyla, inom landstingets lokaler 5 procent lägre än för år 2013.

■ Målet uppfylldes inte. Energinvändningen per kvadratmeter minskade inte med 5 procent som målet angav utan ökade med 12 procent.

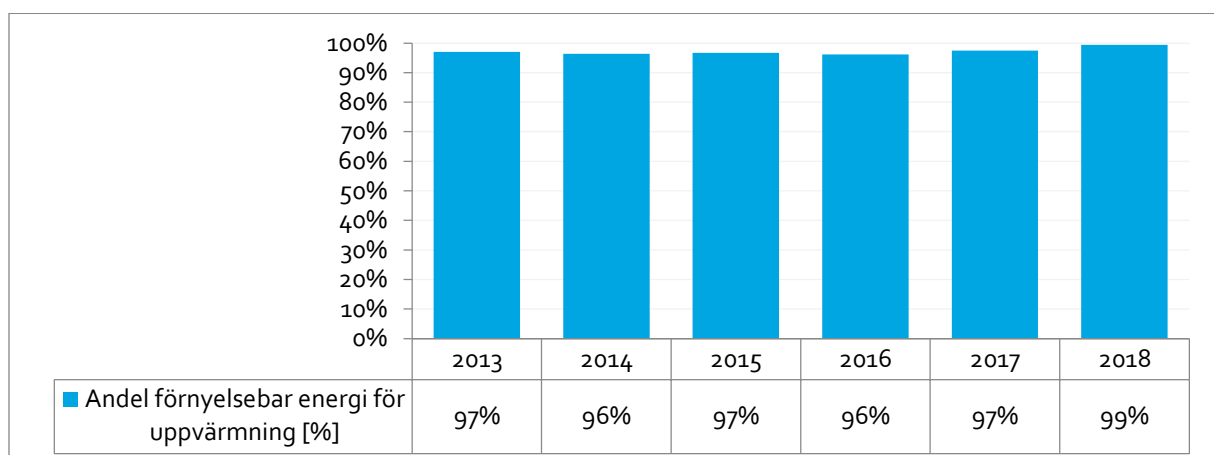

Figur 4. Landstinget Blekinges energianvändning från el, värme och kyla per kvm.

Både el- och värmeförbrukningen har ökat perioden 2013 till 2018 samtidigt som BRA⁴ har minskat.

Mål: År 2018 är 95 procent av all energi för uppvärmning i egna fastigheter, producerad av förnyelsebara källor.

■ Målet uppfylldes. 99 procent av Landstinget Blekinges uppvärmning 2018 kom från förnyelsebar produktion.

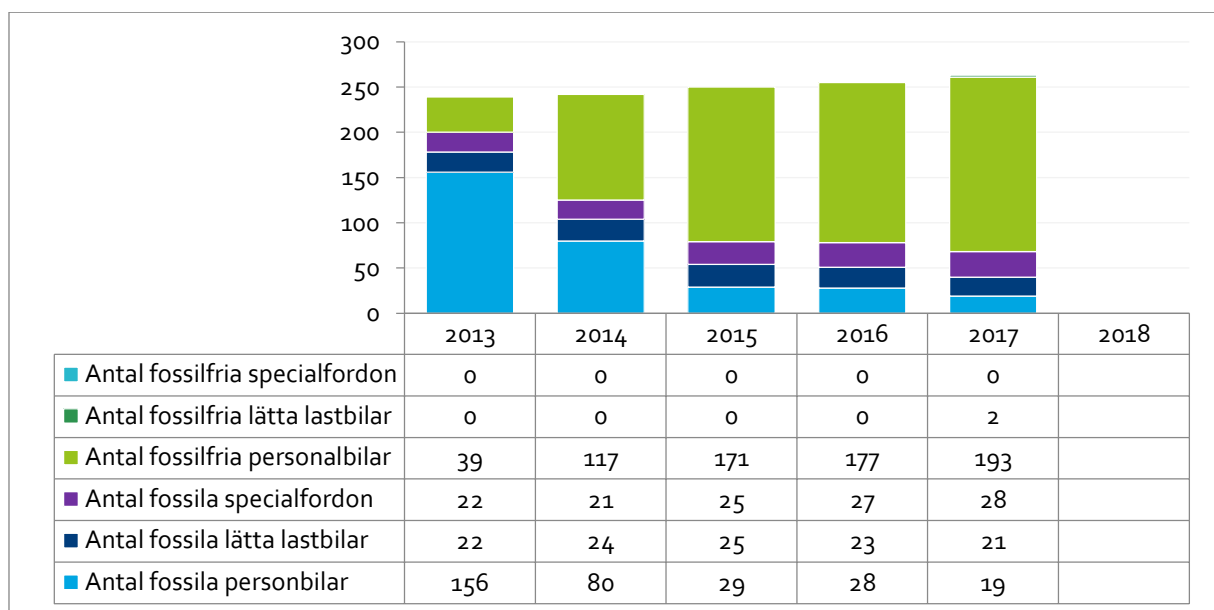
Figur 5. Andel förnyelsebar energi för uppvärmning i Landstinget Blekinges fastigheter.

⁴ BRA-yta, Bruksarea.

4.4. Transporter

Mål: Landstingets samtliga fordon som nyanskaffas är miljöfordon, enligt Trafikverkets miljöbilsdefinition samt fossilbränslefria, där det är möjligt. Tunga och lätta transportfordon uppfyller nationella miljöfordonskrav och/eller EU:s utsläppsklassning samt är fossilbränslefria, där det är möjligt.

 Målet uppfylldes. Andelen miljö- och fossilfria fordon ökade för varje år.

Figur 6. Andelen fossilfria fordon per kategori.

Antalet fordon Landstinget Blekinge använt har ökat från 239 år 2013 till 263 år 2017. Fordonen är uppdelade i kategorierna, personbilar, lätta lastbilar och specialfordon (ambulanser, traktorer, lastbilar och övriga specialfordon).

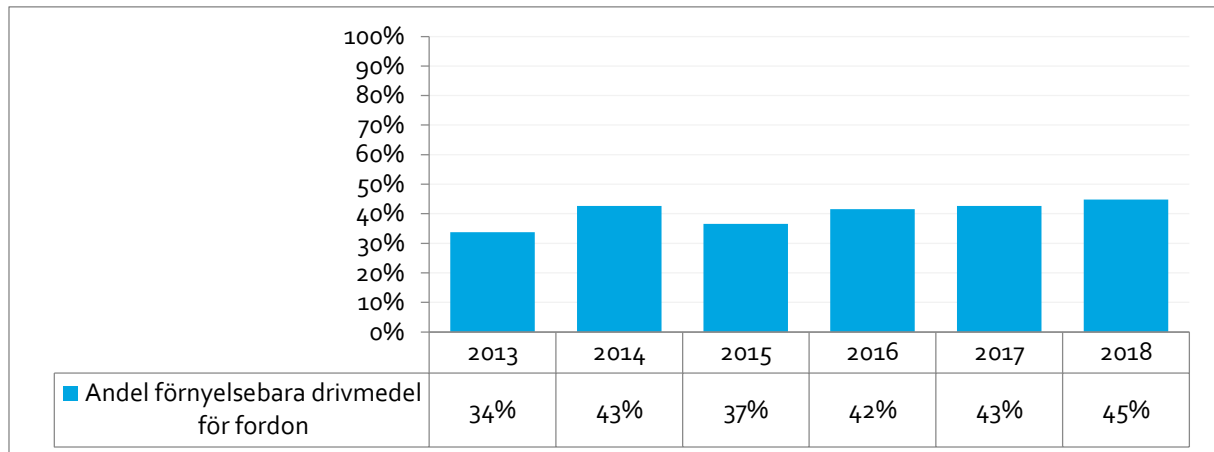
Andelen personbilar som är miljöfordon och fossilfria har ökat för varje år. När leasingavtal och hyravtal på personbilar har gått ut och ett behov av fordon funnits har ett miljöfordon som är fossilfritt i de flesta fallen anskaffats. Därmed har andelen miljöbilar som är fossilfria ökat succesivt i enlighet med målet. Statistik över miljöfordon som är fossilfria förväntas i april 2019 vilket är anledningen till att 2018 års resultat inte är redovisat i uppföljningen.

Mål: År 2015 är ett internt klimatkompensationssystem för tjänsteresor infört i landstinget.

 Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Ingen intern klimatkompensationssystem för tjänsteresor blev infört 2015. Politiskt beslut finns sedan 2014 men har av tekniska anledningar inte blivit verkställt. Under 2018 togs förslag för klimatkompensation fram och plan för genomförande under 2019 väntas.

Mål: År 2018 är minst 80 procent av landstingets drivmedel för fordon förnyelsebart.

■ Målet uppfylldes inte. Landstinget Blekinges inköpta drivmedel uppgick till 45 procent 2018 och inte 80 procent som målet angav. Även om resultatet var i rätt riktning så bedöms det som rött på grund av stor skillnad mellan målnivån 80 procent och resultatet 45 procent.

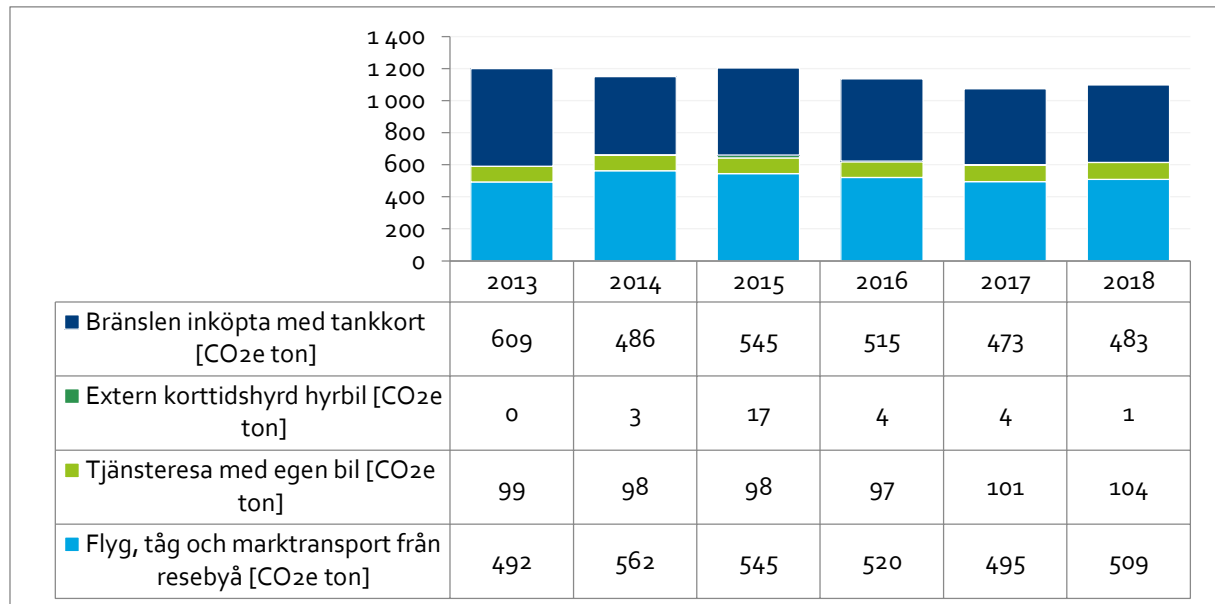

Figur 7. Andelen förnyelsebara drivmedel för fordon.

Andelen inköpta förnyelsebara drivmedel har ökat från 34 procent år 2013 till 45 procent år 2018. Inköpta drivmedel avser alla typer av fordon som Landstinget Blekinge förfogade över. Andelen fossilfria fordon har ökat under perioden och möjliggjort förbättringen.

Mål: År 2018 har klimateffekter från tjänsteresor minskat med 25 procent, jämfört med 2013 års nivåer.

☐ Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Klimateffekterna från tjänsteresor har minskat, men endast med 9 procent och inte 25 procent som målet angav.

Figur 8. Klimateffekter från Landstinget Blekinges tjänsteresor.

Den största minskningen kom ifrån bränslen inköpta med tankkort som minskat med 126 ton CO₂e perioden 2013-2018. Mängden bränsle har minskat och bränsletyperna som används idag har lägre klimateffekt.

Utsläpp från flyg, tåg och marktransport från resebyrå har inte varierat i större utsträckning perioden 2013 till 2018.

Utsläpp från tjänsteresa med egen bil har ökat från 99 ton CO₂e till 104 ton CO₂e perioden 2013-2018.

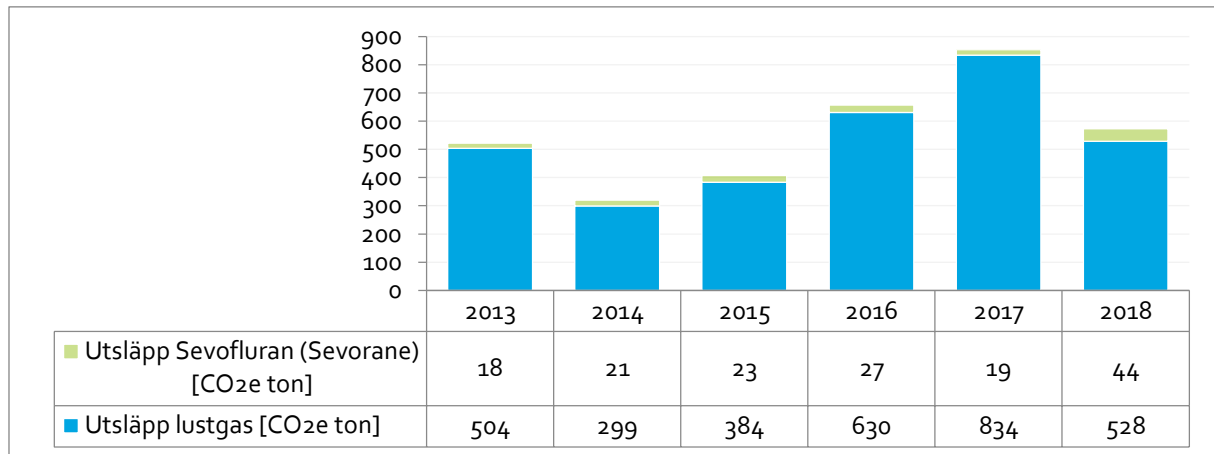
Utsläpp från extern korttidshyrd hyrbil har ökat från 0 ton CO₂e 2013 till 1 ton CO₂e 2018.

Utsläpp från bränslen inköpta med Landstinget Blekinges tankkort har minskat mest och utgör den största minskningen av klimateffekter från tjänsteresor. Mindre bränsle har tankats och bränslet som tankats har haft lägre klimateffekt.

4.5. Medicinska gaser

Mål: År 2018 har utsläpp av lustgas och andra klimatpåverkande medicinska gaser minskat med 20 procent, jämfört med 2013 års nivåer.

■ Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Utsläpp från medicinska gaser ökade med 10 procent år från 2013 till 2018, målet angav att utsläppen skulle minskat med 20 procent.

Figur 9. Klimateffekter från medicinska gaser baserat på mängd inköpt gas per år.

Den 18 december 2018 togs en lustgasdestruktionsmaskin i drift vid förlossningsavdelningen, maskinen destruerar 95 procent av lustgasen och kommer att avsevärt minska klimatpåverkan från lustgas och var anledningen till att målet bedömdes som grått och inte rött.

Av de medicinska gaser Landstinget Blekinge använt står lustgas för ca 95 procent av de klimatpåverkande utsläppen. Gasen Sevofluran används vid sövning av patienter och står för en liten del av de klimatpåverkande utsläppen från medicinska gaser.

Resultatet fluktuerar från år till år på grund av att mätningen görs på inköpt mängd medicinsk gas och inte den förbrukade. Det medför att ett års inköp av medicinska gaser kunnat användas nästkommande år samt att variationer i inköpt mängd kan variera. Medelvärdet av åren 2014-2018 var 562 ton CO2e klimatpåverkande utsläpp per år, det är över 2013 års utsläpp på 522 ton CO2e och påvisar en ökning av utsläpp från medicinska gaser.

4.6. Läkemedel

Mål: Hållbarhetskrav ställs i samtliga läkemedelsupphandlingar, enligt Konkurrensverkets kriterier samt enligt landstingets uppförandekod.

 Målet uppfylldes. Hållbarhetskrav ställs på samtliga läkemedelsupphandlingar genomförda av Landstinget Blekinge.

Från år 2016 till år 2018 har hållbarhetskrav ställts i samtliga läkemedelsupphandlingar. Definitionen av hållbarhetskrav som Landstinget Blekinge använder kommer från Upphandlingsmyndighetens kriterier och enligt Landstinget Blekinges uppförandekod.

Mål: År 2015 har en landstingsövergripande handlingsplan med konkreta åtgärder för att minska miljöpåverkan från läkemedel, tagits fram.

 Målet uppfylldes inte. En landstingsövergripande handlingsplan med konkreta åtgärder för att minska miljöpåverkan från läkemedel hade inte tagits fram år 2015.

Mål: År 2016 har metoder för uppföljning och mätning av läkemedelskassation inom slutenvården, tagits fram.

 Målet uppfylldes inte. Metoder för uppföljning och mätning av läkemedelskassation hade inte tagits fram år 2016.

Mål: År 2018 är antalet utfärdade antibiotikarecept färre än 290 stycken per 1000 invånare och år, i linje med det nationella STRAMA-målet.

 Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Antalet utfärdade antibiotikarecept var 291 stycken per tusen invånare och år, målvärdet var färre än 290.

Målet i det nationella STRAMA målet är 250 recept per tusen invånare. Talet 290 recept per tusen invånare är en prognos för Blekinge och inte det nationella STRAMA-målet.

4.7. Kemikalier

Mål: År 2014 är samtliga kemikalier registrerade i landstingets webbaserade kemikaliehanteringssystem.

 Målet uppfylldes. Sedan 2014 registreras alla kemikalier i det webbaserade kemikaliehanteringssystemet (KLARA).

Mål: År 2018 har en kartläggning samt en handlingsplan för substitution av miljöskadliga kemikalier tagits fram.

 Målet uppfylldes inte. En kartläggning med handlingsplan för substitution av miljöskadliga kemikalier hade inte tagits fram till år 2018.

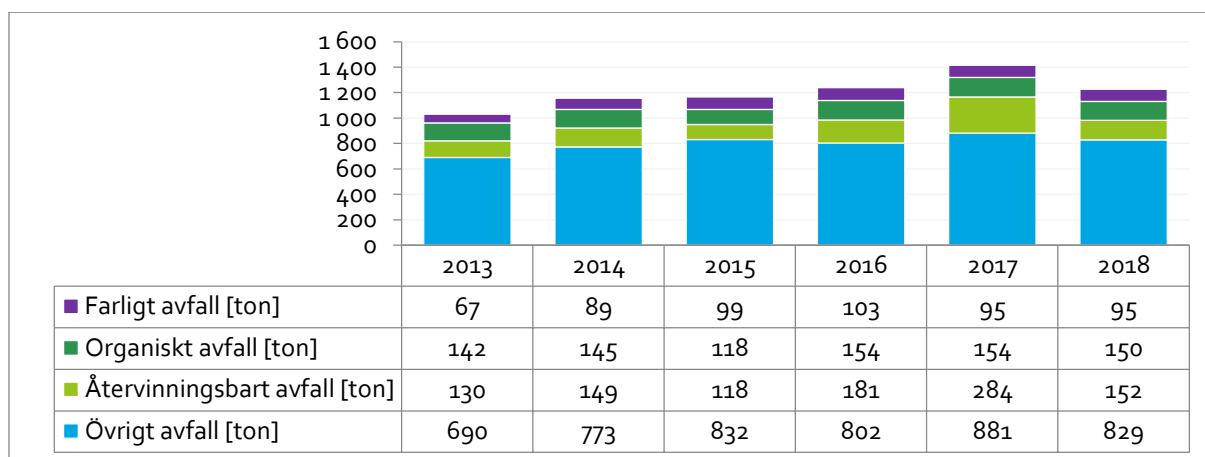
Mål: År 2018 har användningen av farliga kemiska ämnen, som finns i kemiska produkter och varor minskat.

 Målet uppfylldes. Antalet farliga kemiska ämnen minskade mellan åren 2017 till 2018.

4.8. Avfall

Mål: Allt avfall som uppkommer i verksamheten sorteras och hanteras på bästa miljöriktiga sätt, enligt anvisningar i landstingets Avfallsguide på intranätet.

■ Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Målvärde för målet saknas. En avfallsguide på intranätet tillsammans med förtydligande av ansvarsfördelningen vid avfallshantering under 2018 bidrog till bedömningen grå som måluppfyllelse.

Figur 10. Avfall från Landstinget Blekinge fördelat per kategori.

Mängden avfall har ökat under mätperioden 2013-2018. En avfallsguide finns på intranätet, den bidrar med kunskap för att sortera avfall i rätt fraktioner. Ett arbete med att tydliggöra processerna vid hantering av avfall har pågått under 2018. Uppdelningen av avfallsfraktioner är samma som rapporteras till SKL⁵ för att jämföra landstingens resultat inom miljöområdet.

Övrigt avfall: fraktionerna brännbart hushållsavfall, sekretessförbränning, grovavfall brännbart, grovavfall blandat, grovavfall deponi och avfall från tömning av fettavskiljare.

Återvinningsbart avfall: tidningar och returpapper, wellpapp, pappersförpackningar, glasförpackningar, hårda plastförpackningar, lastfilmsförpackningar/mjukplast, metallförpackningar, grovavfall metallskrot, sekretess om materialåtervinning, diverse Elektronik, långa lysrör, ljuskällor, batterier och kyl/frys/vitvaror.

Organiskt material: matavfall insamling. Farligt avfall innehöll fraktionen humanbiologiskt avfall, cytostatika/läkemedels förorenat avfall, kasserade läkemedel, stickande/skärande/ smittförande avfall, smittförande avfall, kemikalieavfall och avfall från oljeavskiljare.

Mål: År 2015 har landstinget tagit fram en avfallsplan med inriktning att förebygga uppkomsten av avfall, minska det farliga avfallet, öka andelen återanvändning och återvinning.

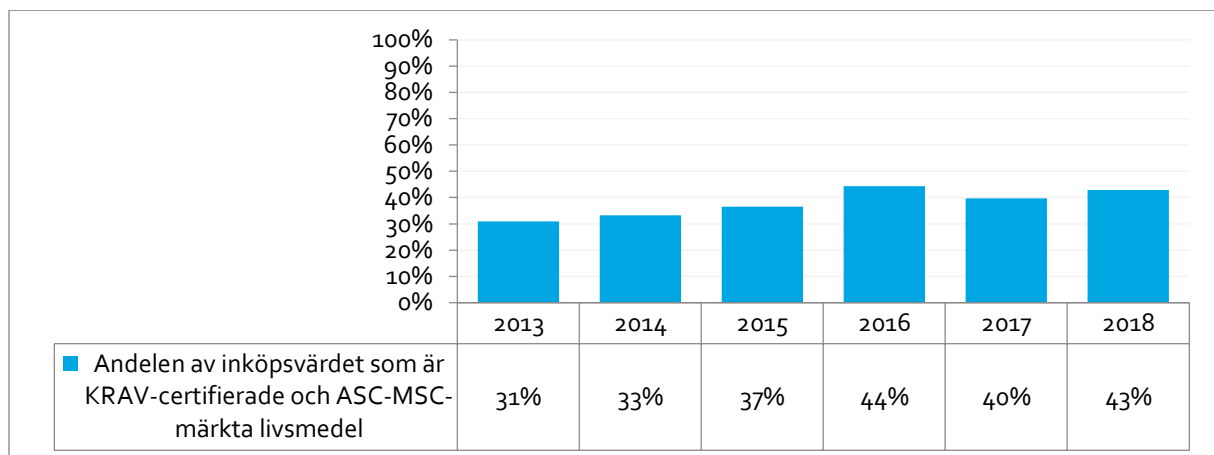
■ Målet uppfylldes inte, en avfallsplan hade inte tagits fram år 2015.

⁵ SKL, Sveriges Kommuner och Landsting.

4.9. Livsmedel

Mål: År 2014 är andelen KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel minst 37 procent av det totala inköpsvärdet.

■ Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Andelen KRAV-certifierade/ekologiska och ASC-MSC-märkta livsmedel uppgick till 33 procent av inköpsvärdet 2014 men inte 37 procent som målet angav.

Figur 11. Andel av inköpsvärdet som var KRAV⁶-certifierade, ekologiska⁷ och ASC⁸-MSC⁹ märkta livsmedel.

Målet mäts genom ekonomisystemet där livsmedel antingen bokförs som miljömärkta eller inte miljömärkta livsmedel. Andelen inköpta miljömärkta livsmedel har ökat från 31 procent år 2013 till 43 procent år 2018.

⁶ KRAV-certifierade, miljömärkning av livsmedel.

⁷ Ekologiska, i enlighet med europeiska kommissionens krav på ekologiska livsmedel.

⁸ ASC, miljömärkning av odlad fisk enligt Aqua Culture Stewardship Council.

⁹ MSC, miljömärkning av fisk enligt Marine Stewardship Council.

Mål: Andelen ASC-MSC-märkt fisk, av det totala inköpsvärdet, ska årligen öka.

 Målet uppfylldes. Andelen ASC-MSC-märkt fisk har ökat årligen.

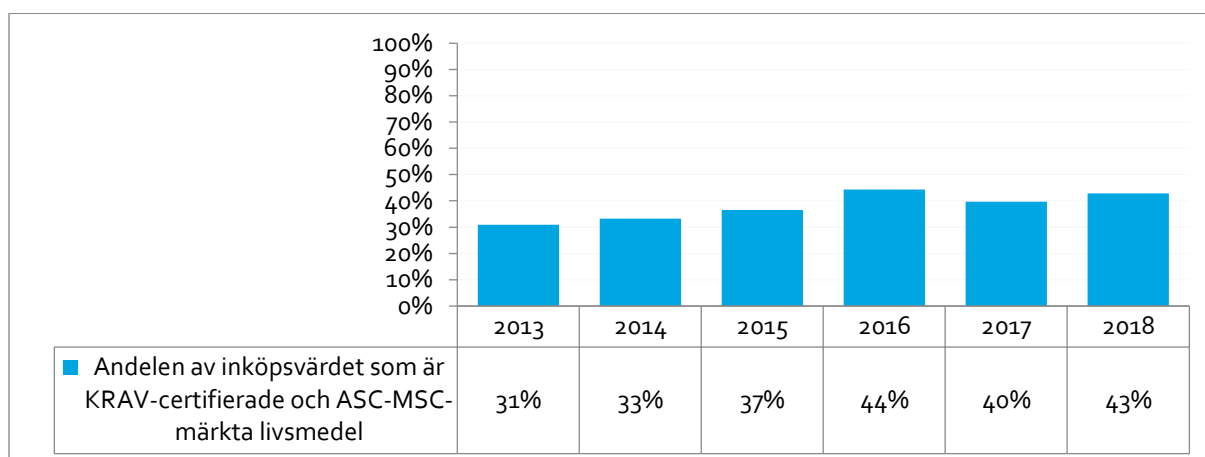

Figur 12. Andelen inköpt fisk med miljömärkningarna ASC-MSC.

Första mätningen av ASC-MSC-märkt fisk gjordes först 2016, från år 2016 till år 2018 har andelen ASC-MSC-märkt fisk ökat från 72 procent till 77 procent av all inköpt fisk.

Mål: År 2018 är andelen KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel minst 50 procent av det totala inköpsvärdet.

 Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Andelen KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel har ökat årligen och uppgick till 43 procent av det totala inköpsvärdet år 2018 men nådde inte målet 50 procent.

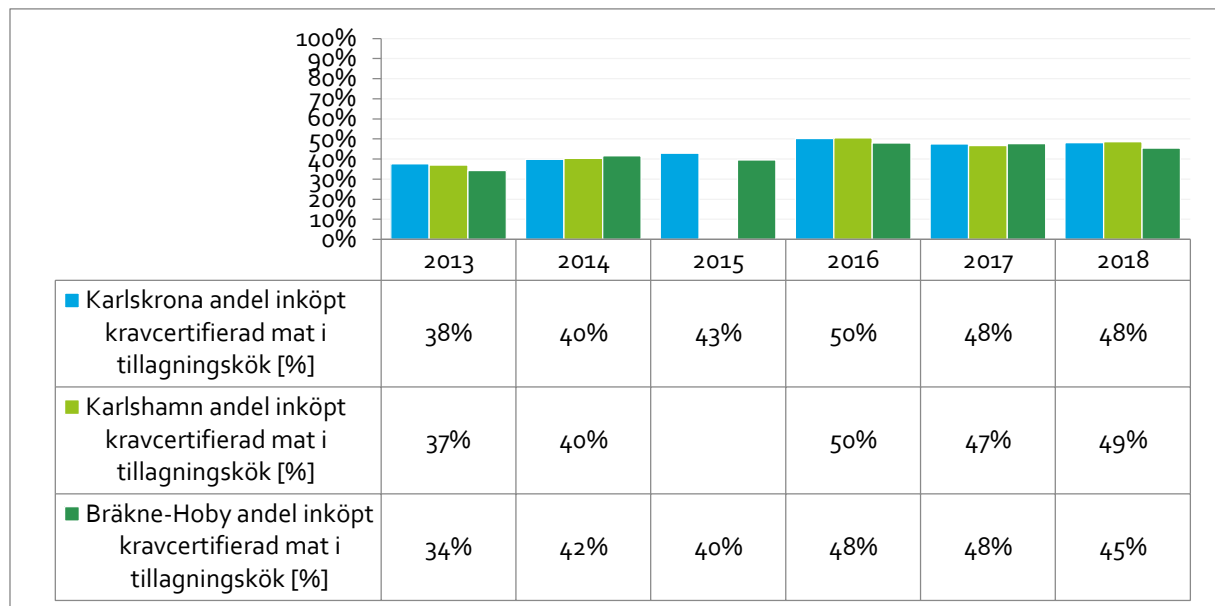

Figur 13. Andelen av inköpsvärdet av livsmedel med miljömärkning.

Andelen av det totala inköpsvärdet som var KRAV-certifierat och ASC-MSC-märkta livsmedel har ökat perioden 2013-2018 från 31 procent till 43 procent.

Mål: År 2018 är landstingets samtliga tillagningskök KRAV-certifierade, enligt KRAV-nivå två, dvs. minst 50 procent av det totala inköpsvärdet av livsmedel består av KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel.

■ Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. År 2018 nådde inget av de tre tillagningsköken upp till målnivån om 50 procent andel inköpta KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel.

Figur 14. Andelen livsmedel av inköpsvärdet med miljömärkning i Landstinget Blekinges tillagningskök i Karlskrona, Karlshamn och Bräkne-Hoby.

Den totala andelen KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel i Landstinget Blekinges tillagningskök på sjukhuset i Karlskrona, sjukhuset i Karlshamn och Folkhögskolan i Bräkne-Hoby har ökat under perioden 2013-2018

Alla tre tillagningsköken har ökat sin andel inköpta KRAV-certifierade/ekologiska/MSC-certifierade livsmedel. Karlskrona ökade sin andel med 10 procent, Karlshamn ökade sin andel med 12 procent och Bräkne-Hoby ökade sin andel med 11 procent perioden 2013-2018.

4.10. Ekonomisk hållbarhet

Mål: År 2015 har landstingets en ekonomisk tillväxt, som leder till minskade negativa konsekvenser för miljön.

■ Målet uppfylldes. 99 procent eller 1267 mkr placerades i aktiefonder och räntefonder som arbetar med långsiktigt hållbar affärsutveckling

Kraven för att uppfylla definitionen av långsiktigt hållbar affärsutveckling innebär att kapitalförvaltare tar investeringsbeslut som baseras på hantering av miljö, socialt ansvar, affärsetik och bolagsstyrning samt att de:

Inte investerar i bolag som brutit mot internationella normer och som saknar förändringsvilja i miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och affärsetik.

Inte investerar i bolag där mer än 5 procent av omsättningen inriktas på produktion försäljning av varor och tjänster inom vapen, tobak, alkohol, spel och pornografi.

Inte har några direktinvesteringar i bolag som tillverkar utvecklar illegala vapen eller är involverade i kärnvapenprogram.

4.11. Upphandling och inköp

Mål: Hållbarhetskrav ställs på leverantörerna i samtliga upphandlingar, enligt Upphandlingsmyndighetens kriterier samt enligt landstingets uppförandekod (Målet gäller ej direktupphandlingar).

■ Målet uppfylldes. Vid samtliga öppna och förenklade upphandlingar år 2018 ställdes hållbarhetskrav.

Mål: I Affärsenhetens samtliga direktupphandlingar ställs krav på leverantörerna, enligt landstingets uppförandekod samt miljökrav, där så är möjligt.

■ Målet uppfylldes. Vid direktupphandlingar ställdes krav enligt Landstinget Blekinges uppförandekod dock inte hållbarhetskrav enligt Upphandlingsmyndighetens kriterier.

Mål: År 2015 har landstinget en systematisk uppföljning av ställda hållbarhetskrav hos avtalade leverantörer.

Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Uppföljning hos avtalad leverantör genomfördes inte år 2015. Men åren 2016, 2017 och 2018 har uppföljning hos leverantör genomförts.

Mål: År 2016 utför landstinget minst en extern revision per år i leverantörsledet. Revisionerna utgår från ställda hållbarhetskrav i leverantörsavtalen och sker i första hand i produktionsländer med hög risk för missförhållanden.

Målet uppfylldes. Under 2016 genomfördes en skrivbordsrevision av leverantörsleden och under 2018 gjordes en revision i leverantörsleden på plats.

Mål: År 2018 finns information i landstingets avtalskatalog om vilka varor som är ett bättre val ur hållbarhetssynpunkt.

Målet uppfylldes inte. Det fanns inte tillräcklig information om vilka varor som var bättre ur hållbarhetssynpunkt i Landstinget Blekinges avtalskatalog 2018.

4.12. Miljöledningssystem

Mål: År 2014 är Folk tandvårdens och Primärvårdens verksamheter miljöcertifierade, enligt den internationella standarden ISO 14 001¹⁰.

Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. År 2014 var primärvården ISO 14001 certifierad. Under 2014 arbetade folk tandvården med att införa miljöledningssystemet ISO 14001 och certifierades 2015.

Mål: År 2018 arbetar landstingets samtliga förvaltningar efter miljöledningssystem, enligt den internationella standarden ISO 14 001.

Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Samtliga förvaltningar arbetade inte efter miljöledningssystem ISO 14001 år 2018. Av Landstinget Blekinges sex förvaltningarna, var två ISO 14001 certifierade år 2018 och ytterligare en förvaltning hade påbörjat implementeringen av miljöledningssystem.

¹⁰ ISO 14 001, International Organization for Standardization 14 001 är en internationell standard för miljöledning.

4.13. Miljö och hållbarhetsanalys inför beslut

Mål: År 2018 vägs miljö- och hållbarhetskonsekvenser in i politiska beslut.

Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Miljö- och hållbarhetskonsekvenser vägs till viss del in i politiska beslut.

4.14. Kompetensförsörjning

Mål: År 2018 har alla förvaltningar och verksamheter tillgång till nödvändig miljökompetens för att uppfylla miljöprogrammets mål och intentioner.

Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Det föreligger svårighet med att bedöma tillräcklig miljökompetens.

Fem tjänster var tillgängliga och arbetade heltid med miljö- och hållbarhet inom Landstinget under 2018. Miljösamordnare och miljöombud fanns tillgängliga på förvaltningar och avdelningar.

4.15. Information och kommunikation

Mål: Samtliga mål i miljö- och hållbarhetsplanen redovisas i en miljö- och hållbarhetsredovisning, som en del i landstingets koncernövergripande årsredovisning.

Målet uppfylldes inte men resultatet var i rätt riktning. Alla 34 mål som miljö- och hållbarhetsplanen togs inte upp vid årsredovisningen 2017. I årsredovisningen 2013 togs 6 mål upp i årsredovisningen, 2017 ökade det till 10 mål.

5. Slutsats

Landstinget Blekinge valde en högre ambition inom miljö- och hållbarhetsområdet än att endast följa lagar och regler. Det ställningstagandet resulterade i miljö- och hållbarhetsplanen.

Planen utgör grunden för miljö- och hållbarhetsarbetet och har möjliggjort ett stort antal insatser inom miljö- och hållbarhet. Utan miljö- och hållbarhetsplanen är det tveksamt om någon av insatserna hade blivit verklighet.

Måluppfyllelsen av de 34 målen har varit god, 11 mål har uppfyllts, 15 mål har inte uppfyllt men resultatet har varit i rätt riktning och 8 mål har inte uppfyllts.

I och med rapporten ”Uppföljning av målen i Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan 2014-2018” är uppföljningen av miljö- och hållbarhetsplanens mål perioden 2014-2018 slutrapporterad.